Eesti sai 20 aastat tagasi internetiühenduse

14 aastat tagasi - 27.03.2012 Autor: AM

Täpselt 20 aastat tagasi käivitus Eesti esimene internetiühendus välismaailmaga. Kui 1990. aastal seati sisse UUCP (UNIX-UNIX arvutite ühendamise protokoll) ühendus Tallinna Küberneetika Instituudi ja Soome UNIXi Kasutajate Grupi (FUUG) vahel, siis sai vahetada vaid elektronposti ja lugeda uudisgruppe. Seda tehti üle ühe aeglase modemi, mis ühenduse saamiseks pidi valima kaugekõne Soome. Tegemist oli esimese arvutisidega muu maailmaga.

Mõistetavalt oli selline ühendus mitte üksnes vaevarikas, vaid ka ebapiisav, kuna ei võimaldanud kasutada interneti kõiki võimalusi.

"Viimaseks piisaks interneti puudumise karikasse oli anekdootlik juhtum, kus üritasin üle telefoniühenduse kätte saada Helsingi Tehnikaülikooli avalikus failiserveris asuvat tarkvara nimekirja. E-kirja saabumine võttis aega 8 tundi, sama kaua kestis ka kaugekõne ja ükski muu kiri selle aja sees ei liikunud. Nii sündiski projekt, mis päädis 20 aastat tagasi 26. märtsil esimese tegeliku internetiühenduse käivitamisega Eestis. Tegemist oli Tallinna ja Stockholmi vahelise satelliitsideühendusega, mis oma kiiruselt ületas senist kaheksakordselt," ütles Interneti ülesseadmises osalenu ja praegune Eesti Interneti SA juhatuse liige Jaak Lippmaa.

Internetiühenduse loomine välismaailmaga sai teoks tänu Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituudi, Rootsi Kuningliku Tehnikakõrgkooli ja Rootsi Kosmoseagentuuri koostööle.

"Tõeline internet" ehk TCP/IP protokolli kasutav ühendus jõudis üle satelliidilingi Eestisse kiirusega 64 kbit/s.

„Kuu aega hiljem käivitasime Tartu Tähetornis ka Rootsi ja Tartu vahelise satelliitühenduse, kuna Tallinna ja Tartu vahel internetiühendus puudus. Projekti rahastas Rootsi Kuninglik Inseneriakadeemia ja filantroop Georg Soros, kes mõistis kohe sellise ühenduse kriitilist tähtsust avatud ja demokraatliku riigi ülesehitamisel. Satelliitside andis võimaluse korraldada sidet välismaailmaga ilma Nõukogude Liidu ja tema õigusjärglaste sekkumiseta, mis oli tol ajal loomulikult väga tähtis Eesti iseseisvuse tagamisel," lisas Lippmaa.

Esimesed .ee lõpulised domeeninimed said võimalikuks pärast .ee tippdomeeni registreerimist 1992. aasta juunis. Esimene Eestis asuv .ee primaarne nimeserver käivitus 15. juulil 1992. Esimesed teise taseme domeeninimed olid kbfi.ee, goodwin.ee, org.ee, eii.ee, fsoi.ee, ebc.ee, obs.ee, postimees.ee, ioc.ee. 11. augustil 1993 andis kultuuri- ja haridusminister välja käskkirja nr 180 riikliku mittetulundusliku organisatsiooni EENet asutamise kohta. EENet haldas .ee domeenide registreerimist kuni 2009. aastani.

Esimene kommertsinterneti pakkuja oli 1994. aastal registreeritud Küberneetika Instituudist välja kasvanud EsData. Selleks ajaks oli Eestis juba 659 püsiühendusega arvutit. 1995. aastal pakkusid oma väliskanalite kaudu internetti (lisaks EENetile) Data Telecom (64 kbit/s), EsData (64 kbit/s), Microlink Online (128 Kbit/s) ja Uninet (128 Kbit/s).

2009. aastal koondati .ee-tippdomeeni ja sellega seotud infrastruktuuri haldamine Vabariigi Valitsuse ja Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidu (ITL) poolt asutatud isemajandavasse Eesti Interneti Sihtasutusse.

- Uudised
- Andmeside